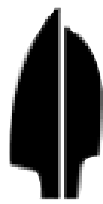

● kronikk ● debatt ● meninger

ukeslutt

Ukeslutt er en arena for debatt, meninger og innsikt i Romsdals Budstikke hver lørdag. Ukeslutt er støttet av **Fritt Ord.**

Ønsker du å skrive lørdagskronikk eller et debattinnlegg? Send til ordetfritt@r-b.no
Kronikken bør ikke overskride 8000 tegn.

RETTSSVESEN

Blålys for politiet...

Sommeren igjennom har vi blitt varslet om at saker ikke etterforskes, at tida for å behandle saker øker, og at lovbytere går fri. Politiet ber om økt politisk oppmerksomhet, forståelse og innsats.

Regjeringens politibudsjett er i år rettet inn mot beredskapssenter og helikopter, og for å dekke normal pris og lønnsvekst. Politidistriktene har fått beskjed om å kutte over 100 millioner kroner gjennom effektivisering. Bare i perioden 2013–2016 ble politidistriktene allerede svekket med 426 millioner kroner iflg. regjeringen selv.

De eneste som åpenbart tviler på om det er behov for å styrke politiet, må være regjeringspartiene. Arbeiderpartiet gjør det ikke, og valgte derfor en styrking av politiet og domstoler i vårt forslag til statsbudsjett. Når både statsministeren og justisministeren kaller egen innsats for «tidenes politisering», vitner det om mangel på å forstå alvoret. Regjeringens politibudsjett ble avvist i Stortinget. Det var rett og slett så dårlig, at støttepartiene krevde betydelige økninger under forhandlingene.

Både folk og næringsliv som rammes av kriminalitet, og samfunnet vi er del av fortjener at utfordringene tas med et større alvor. Når kriminelle får strafferabatt fordi sakene ikke håndteres raskt nok, burde det i seg sjøl være nok til å få regjeringen til å handle. Etter snart 5 år og 4 justisministere fra Fremskrittspartiet, er det neppe noen som lenger forbinder dette partiet med innsats for lov og orden. Statsministeren lar seg åpenbart ikke engasjere. Det trengs politisk utrykning for politi, påtale og domstol.

MARIA AASEN-SVENSRUD
Arbeiderpartiet og
justiskomiteen på Stortinget

● Olje- og gassnæringen er tydelig på at den har et omstillingsbehov, skriver f

Omstilling – hvilken fot s

KRONIKK

MARIA SANDSMARK

Forskningsleder, Møreforskning Molde AS

Siden oljeprissjokket i 2014 har det vært knyttet stor usikkerhet til hva som blir den nye normaltilstanden for olje- og gassnæringen fremover. Krav om omstilling er derfor sterkt betont fra både myndigheter og næringsliv. Møreforskning Molde gjennomførte i 2017 en spørreundersøkelse blant bedrifter i den maritime og petroleumsrelaterte leverandørnæringen i Møre og Romsdal, for å studere hvilke behov og muligheter for omstilling man ser for seg der.

Selv om mange av bedriftene har uttrykt forventning om at markedet skulle sneu i 2018 og ta seg opp frem mot 2020, har fokus på kostnadseffektivitet ført til at leverandørnæringen beveger seg inn i en mer kompetitiv industri, som må klare seg på et mindre volum og lavere lønnsomhet. Næringen er derfor selv tydelig på at den har et omstillingsbehov. Erkjennelsen er imidlertid ikke ensbetydende med omstillingsevne, eller at den er tilstrekkelig.

Dersom kvalitet og skreddersøm ikke lenger er et konkurransefortrinn og konkurrentene opererer i lavkostland, er det utfordrende å skulle matche på pris, selv om man er dyktig til å effektivisere. Omstillingsevne kan derfor handle om å gjøre smartere det konkurrentene gjør billigere. En annen mulighet er reorientering mot nær-

liggende aktivitetsområder, noe 75 prosent av bedriftene i undersøkelsen svarer at de har konkrete planer om. De fleste peker mot havbruk og fornybar energi til havs, som mest sannsynlige virksomhetsområder på kort sikt. Potensielle virksomhetsområder man ser for seg på lengre sikt, er digitalisering, autonome og batteridrevne fartøyer og «deep sea mining». Uansett mener vi at forskning og utvikling (FoU) i bedriftene er en viktig del av svaret.

Det pågår stor aktivitet både lokalt og nasjonalt innen forskning både på batteriteknologi og på digitalisering av operasjoner til havs. Digitalisering blir også viktig innen offshore basevirksomhet, der sensorer samler inn data som kan analyseres i sanntid, slik at operasjoner kan effektiviseres, sikkerheten økes og vedlikehold tilpasses det reelle behovet. Det er også mulig å konstruere «digital twins», der man simulerer operasjoner og gjør tilpasninger etter faktiske forhold. Konkurranse mellom ulike aktører i verdikjeden, kan imidlertid være en utfordring for deling av «big data», slik at potensialet som digitaliseringen gir ikke blir utnyttet. Nærhet og erfaring knyttet til utnyttelse av havrommet for øvrig, gir muligheter for næringer innen vareproduksjon, som ikke nødvendigvis har karakter av å være høyteknologibedrifter.

Globale samfunnsutfordringer skaper behov og muligheter for aktiviteter tilknyttet havnæringer, som marine ressurser, fornybar energi og mineralutvinning. Det meste av kjernekompetansen er tilgjengelig i næringen og kan videreføres mot slike alternative aktiviteter. Næringen har i lengre tid vært preget av kunnskapsmessige utfordringer og produktbasert produksjon. Dette har gjort at kompetansen er høy og næringen har historisk sett vist betydelig evne til omstilling. En viktig ingrediens har vært FoU-

drevet innovasjon, noe vi hevder vil bli enda viktigere fremover.

Erfaringene med FoU-samarbeid mellom aktørene i den maritime klyngen og academia, som eksempelvis GCE Blue Maitime, synes å ha vært gode og det er positivt at bedriftene har en formening om at samarbeidet vil fortsette også ved en omstilling. Vi tror at et styrket samarbeid er avgjørende for å lykkes i den fremtidige konkurransen uavhengig av virksomhetsområde. Den tverrindustrielle samarbeidsorganisasjonen iKu-

ben i Molde, som nylig fikk NCE status, kan spille en viktig rolle for aktørene som tidligere ikke har erfaring med FoU-samarbeid, spesielt for bedrifter innen petroleums-klyngen.

Innen det offentlige virkemiddelapparatet synes omstillingsbegrepet å knytte seg til globale samfunnsutfordringer som miljø, energi, helse, sikkerhet og befolkningsvekst. Et nærliggende eksempel er myndighetens langtidspan for forskning og høyere utdanning 2015–2024, som vektlegger gjennombruddsforskning og